

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیر مسوول: مهدی رحمانیان

نشانی: میدان آرژانتین، خیابان زاگرس، پلاک ۹، ساختمان شرق، طبقه همکف

تلفن: ۲-۸۸۶۵۴۳۹۱ / سازمان آگهی‌ها: ۸۸۶۵۸۵۷۵ / نمابر: ۸۸۶۵۴۳۹۲

توزیع: شرکت پیام‌سان پیروز- تلفن: ۵-۶۶۱۸۲۱۳۰

چاپ: روزناب/ جاده مخصوص کرج، نزد زین شماره ۴ - تلفن: ۴۴۵۴۵۰۷۷

سال پنجم ■ شماره پیاپی ۱۱۸۹ ■ شماره ۲۶۵ دوره جدید ■ یکشنبه ۱ اسفند ۱۳۸۹ ■ ۱۶ ربيع‌الاول ۱۴۳۲ ■ ۲۰ فوریه ۲۰۱۱

چلچراغ

شماره جدید «چلچراغ» منتشر شد. این شماره هفته‌نامه با عکسی از مسعود کیمیایی کارگردان محبوب این‌روزها است. این گفت‌وگو را مهرداد حجتی انجام داده و دربارهٔ روزگار گذشته است با عنوان «فافت تالون دارد» که دربارهٔ احمدزاده‌احمدی، عباس کیارستمی، شریعتی، آل احمد، اخوان و شاملو است. در این هفته‌نامه مانند شماره‌های گذشته مطالب متنوع دیگری همچون پرونده‌ای برای «عمران صلاحی» با مطالبی از رضی هیرمندی و گفت‌وگو با فرزندان این شاعر طنزپرداز، خاطره‌های منبرو روانی پور از صادق چوبک در کنار آخرین تازه‌های ادبی و هنری از مطالب جالب این نشریه است.

آسمان آبی

هفته‌نامه اجتماعی و فرهنگی و ورزشی آسمان آبی نیز منتشر شده است. عکس روی جلد آن سیلوستر استالونه است با مسعود دهنمکی. صفحات ویژه بازی و سرگرمی به همراه منچ خواستگاری و کلمه‌سازی تصویری به همراه چند کیمیک استریپ متنوع به همراه قصه‌های طنز از مطالبی است که همکاران این نشریه تهیه و چاپ کرده‌اند. پوریا عالمی، بزرگمهر حسین‌پور آروین و کیوان زرگری، شهرام شهیدی و… از همکاران این نشریه هستند.

خبر- همایش یک روزه ایران و استعمار انگلیس در دانشگاه تهران

دومین همایش یک روزه ایران و استعمار انگلیس با همکاری مراکز دوازده‌گانه تاریخ پژوهی و بانک‌های اسنادی (مهتاب) سوم اسفندماه در تالار علامه امینی دانشگاه تهران برگزار می‌شود. در این همایش علی لاریجانی، رییس مجلس، غلامعلی حدادعادل، مجتبی سلطانی، صادق زیباکلام و عباس سلیمی نمین سخنرانی می‌کنند.

سیاست و نقاشی: رویای نقاش هفتادساله

قطار سیاست چه خالی می‌رفت

پرویز کلانتری

من قطاری دیدم که سیاست می‌برد و چه خالی می‌رفت؛ به نسبت همین شعر، من آدم سیاسی نیستم؛ در واقع باید بگویم سیاست‌زده هستم و زخمی سیاست، اما کار من فقط پرداختن به هنر نقاشی است. من هم مثل بسیاری از همکارانم بر این باورم که ما مردم در جهان زیر یک آسمان زندگی می‌کنیم و برای شناختن همدیگر احتیاج به گفت‌وگو و دادوستد فرهنگی داریم که شایسته‌ترین زبان برای این گفت‌وگو، زبان هنر است. با این‌که می‌گویم آدم سیاسی نیستم، اما الان فضایی نیست که بگویم به سیاست بی‌اعتنایم. اتفاقاتی که این روزها در کشورهای خاورمیانه اعم از بحرن و تونس و مصر و لیبی به وقوع پیوسته، در خود، نیاز انسان‌ها به گفت‌وگو و شناخت را یادآوری می‌کند. بسیاری از صاحب‌نظران بر این باورند که کار اصلی هنر، این است که هنرمند در پی آن است که بفهمد کیست؟ و در کجا ایستاده و چگونه به جهان نگاه می‌کند. بنابراین اتفاقات تاریخی منطقه، قطعاً تأثیر خود را روی هنر خواهد گذاشت. از سیاست که بگذریم،

نگاه از بیرون: به یاد فیلم‌های آلفرد هیچکاک

جدایی نادر از سیمین موفق‌تر از درباره الی

اسکرین دیلی / لی‌ماشال

اصغر فرهادی با این فیلم به جمع کارگردانان معاصر جهان پیوست. این درام اجتماعی و اخلاقی تحسین‌برانگیز که جامعه‌ی امروز ایران را به تصویر کشیده، دنباله فیلم «دریاره الی» است و فرهادی را به ردیف فیلمسازان سرشناس معاصر دنیا رسانده است. تمام آنهایی که می‌خواهند، بداندن سینمای امروز ایران در چه شرایطی قرار دارد، باید این فیلم را ببینند. فرهادی در فیلم جدید خود بر روی داستانی دست گذاشته است که نه تنها درباره‌ی مردان و زنان، کودکان و والدین، عدالت و مذهب است، بلکه پرسش‌های جهانی و موضوعات حساسی چون مسوولیت‌پذیری، لزوم بیان حقیقت را

چهارمین جشنواره بین‌المللی فیلم شهر

INTERNATIONAL URBAN FILM FESTIVAL

شهری انسانی برای انسان‌شهری

ویژه‌فیلم‌سازان دانشجو

بخش‌های رقابتی:

داستانی، مستند، انیمیشن

شهری انسانی

- شهر: ایمان، اخلاق
- شهر: انسانی و عقلانیت
- شهر: سلامتی و نشاط

انسان شهری

- شهروند : شناخت و بهره مندی از خدمات
- شهروند : احترام به حقوق دیگران
- شهروند : هم‌راهی و مشارکت

سازمان فرهنگی-هنری شهرداری تهران چهارمین جشنواره فیلم‌شهر را باهدف جلب مشارکت هنرمندان فیلم‌ساز به‌شهر و موضوعات شهری با رویکرد محوری «شهری انسانی برای انسان شهری» و با عنایت به کنوی اسلامی - نیرنی پیشرفت از ۱۳۵۳ تا اردیبهشت ۱۳۸۵، با صورت رقابتی برگزار می‌کند.

نشانی دبیرخانه: تهران، خیابان پاسداران، اول خیابان گل‌نی، خیابان مایلی نوری میدان شاه، جنب فرهنگسرای پایدار

تلفن: ۲۶۸۳۱۳۲ - ۲۶۸۳۹۳۳

بازگشت کشاورز یا «تماشاچی محکوم به اعدام» به صحنه

روح‌الله جعفری کارگردان «تماشاچی محکوم به اعدام»، اثر این نمایش را عصر شنبه و با حضور محمدعلی کشاورز بازیگر پیشکسوت سینما، تئاتر و تلویزیون به صحنه می‌برد. به گزارش ایرنا، «تماشاچی محکوم به اعدام» نوشته «ماتئی ویسنی یک» نمایشنامه نویس رومانیایی -فرانسوی است و داستان آن درباره دادگاهی است که در آن عدالت، ارزش‌ها و قوانین به مسلخ برده و لگدمال می‌شوند. نمایش «تماشاچی محکوم به اعدام» کاری از گروه تئاتر «گیتی» و مدت زمان آن ۷۰ دقیقه است. اجرای عمومی این اثر نمایشی امروز (یکشنبه) در تالار سایه مجموعه تئاتر شهر آغاز می‌شود.

تهران : اذان ظهر ۱۲:۰۸ اذان مغرب ۷:۰۹ اذان صبح فردا ۵:۲۱ طلوع آفتاب ۶:۴۵

دغدغه روشنفکری: به جسم کم‌جان سینما

دست از سر سینما بردارید

نورالدین زرین‌کلک

دست کم شش هفت میلیارد ساعت از وقت آدم‌های ساکن کره سرزمین را به خود اختصاص داده و پیمایی نیست که نتوان به زبان آن بیان کرد، در وطن من به روزی افتاده است که تنها می‌توان به جسم کم‌جان آن اشک خون فشاند. تا آنجا که من در می‌یابم در این باغ بالقوه پرشکوفه – در باغ بالقوه سینما – نه استعداد (اعم از مولف و نویسنده، کارگردان، کاردان و سرمایه) کم داریم نه ابزار و وسایل و نه خواهنده و بیننده.

اما آنچه سینما ما را چنین بیمار و ناتوان کرده است چیزی نیست جز همان باغیان قابل و لایق که بتواند هم ریشه را بشناسد هم ساقه و هم میوه را و نیز همه عوامل رشد را فراهم کند.

در سسی سال گذشته (کاری با سینمای فیلم فارسی ندارم که پرونده‌ای دیگر دارد) جز یکی دو مورد استثنا که همه می‌شناسند اهرم سینما دولت‌هایی بوده‌اند که درپی ترویج اندیشه‌های خود بوده‌اند و دنیا را به دو قسمت سفید و سیاه تقسیم کرده‌اند ... و پروض است که خود را در و شاید سر قسمت سفید می‌دیده‌اند! سینما را در قبضه خود گرفته‌اند و با یک قیچی هر آنچه خود نمی‌پسندیداند را قیمه کرده‌اند و باقی که شاید تنها پوست و روده سینما بوده به روی اکران برده‌اند. گفتم یک قیچی ببخشید اصلاح می‌کنم؛ چند قیچی و هر کدام در مرحله‌ای در مراحل تولید:

از سناریو بگیر و برو تا برسی به جواز اکران، پس از این سینما چه انتظاری باید داشته باشیم؟

اتفاق: در جشنواره فیلم کن

جای کارگردانان ایرانی خالی است

کارگردانان ایرانی در آن خالی است. از جمله فیلم‌ها و فیلمسازان معتبری که برای حضور در جشنواره کن ثبت نام کرده‌اند، می‌توان به پدرو المودور اسپانیایی با فیلم «پوستی که در آن زندگی می‌کنیم»، لارس فون تریه دانمارکی با «مالیخولیا»، پائولو سورونتینو ایتالیایی با «اینجا همان جاست»، نانی مورتی ایتالیایی با فیلم «یک پاپ داریم»، ژان پیر و لوک دارن بلژیکی با فیلم «پسرکی با یک دوچرخه»، آکی کوریماسکی فنلاندی با فیلم «لوهوار»، آندریا آرنولد انگلیسی با «بلندی‌های بادگیر»، نوری بیلگه جیلان ترک با «وزی روزگاری در آنا تولی»، آندری زویاگینسفف روس با «لانا»، الکساندر سوکورووف روس با «فاوست»، استیو مک کوئین انگلیسی با «شرم» و «لوریخ سایدل» اتریشی با «بهشت» اشاره کرد.

گزارش آخر: پایان جایزه شعر زنان خورشید

نسرین جافری بانوی شاعر پیشکسوت شد

دورهی جایزه‌ی شعر زنان در نهایت روی هیچ اثری در بخش کتاب‌های انتشار یافته به عنوان برگزیده‌ی این بخش به اجماع نرسیده است اما از بخش کتاب‌های منتشر نشده، مجموعه شعر «مشق آب‌ها را می‌نویسم» اثر نسیم جعفری را به خاطر کسب حداکثر آراء، به عنوان برگزیده‌ی سومین دوره‌ی جایزه‌ی شعر زنان ایران، خورشید معرفی می‌کند. هیأت داوران همچنین در بخش تقدیر از بانوی شاعر پیشکسوت، یک عمر دستاورد ارزشمند شعری نسرین جافری، خالق آثاری چون «زخم سایه و بید»، «رمل هندسی آفتابگردان»، «بیمی از مرا کشته‌اند» و «به سمت هرگز به سوی هیچ» را شایان تقدیر دانسته و ارج می‌نهد. اعضای هیأت داوران این دوره بنفشه حجازی، آریتا قهرمان، مهری جعفری، بهاره رضایی و روجا چمنکار بودند.

سکانس آخر: جشنواره برلین

جایزه داوران مستقل برلین برای فرهادی

برلین از نگاه مخاطبان روزنامه‌ی معروف «مورگن پست» را به خود اختصاص دهد. پیش از این نیز در باطل جفا از کاندید داور و فیلم‌نامه آسیا-پاسفیک که ویژه توسعه فیلم‌نامه است و هر سال بهترین‌هایش را معرفی می‌کند، فیلم‌نامه این فیلم را به‌عنوان بهترین فیلم‌نامه از میان ۸۷ فیلم‌نامه تقاضای انتخاب کرد و پائولین جان از اعضای هیأت انتخاب این جایزه، درباره اصغر فرهادی گفته‌بود: او یک نویسنده و کارگردان است، فیلم او بررسی زیبایی زندگی روزمره است؛ مردمانی که با چالش‌های مالی، اجتماعی و جغرافیایی مواجه هستند. من اگرچه با فرهنگ ایران آشنا نیستم اما به‌عنوان یک خارجی این فیلم‌نامه را زیبا و جذاب دیدم.

هیات داوران مستقل جشنواره‌ی برلین که اعضای آن بدون خالت برگزارکنندگان جشنواره‌ی برلین انتخاب می‌شوند، جایزه‌ی بهترین فیلم بخش رقابتی را به «جدایی نادر از سیمین» اعطا کردند. این هیات داوران در بیانیه‌شان آورده‌اند: «جدایی نادر از سیمین» به شکلی بسیار قوی توانسته است، مشکلات مربوط به زندگی خانوادگی را به تصویر بکشد. در این فیلم مضامینی چون «روابط والدین و کودک»، «طلاق»، «عدالت» و «تعهد مذهبی» نشان داده شده است. قدرت تأثیرگذاری این فیلم زمانی است که کارگردان از مخاطب می‌خواهد تا خودش راه‌حل‌های پیشنهادی را تجسم کند. فیلم «جدایی نادر از سیمین» همچنین توانست جایزه‌ی بهترین فیلم جشنواره‌ی

محمد از زبان علی

دکتر نجفعلی حبیبی

هفدهم ربیع‌الاول سالروز میلاد حضرت محمد(ص) پیامبر اسلام را بر عموم مسلمانان و همه انسان‌های آزاده جهان تریک می‌گویم. نام شریفش محمد است و پدرش عبدالله فرزند عبدالمطلب مادرش را آمنه و دختر وهب نام است. حضرت محمد(ص) کمتر از دوماه پس از واقعه تاریخی حمله باقیل به خانه کعبه که به عامل‌قبیل (سال‌قبیل) شهرت دارد در شهر مکه متولد شد. پدرش قبل از تولد او وفات یافته بود. محمد بنیم تحت سرپرستی پدر بزرگش عبدالمطلب که از بزرگان مکه و از خاندان قریش و از تیره بنی‌هاشم بود قرار گرفت و پس از درگذشت عبدالمطلب، در خانه عموی بزرگوارش ابوطالب بزرگ شد. در ۲۵ سالگی با خدیجه که ۴۰ سال داشت و از ثروتمندان بزرگ مکه بود به درخواست خدیجه ازدواج کرد و حضرت فاطمه زهرا(ص) دختر این خانواده بزرگ است. حضرت محمد(ص) در ۴۰ سالگی به پیامبری از جانب خدای متعال مبعوث شد و ۱۳ سال پس از بعثت در مکه مدتی پنهان و مدتی آشکارا به تبلیغ دین خود پرداخت و رنج‌ها برد. طرد شدن از جامعه مکه و اقامت در شعب ابوطالب و درگذشت ابوطالب و خدیجه از درهای جانکاه آن ایام اوست. پس از آن به مدینه هجرت کرد و ۱۰ سال پس از هجرت در مدینه بود. ۳۳ سال عمر کرد که ۲۲ سال آن در دوران نبوت بود. دین او اسلام نام دارد. او در طول ۱۰ سال آخر عمر در مدینه حکومتی تشکیل داد و شیوای در رفتار جمعی و حکمرانی پدیدآورد که گرچه پس از او در گزونه تاریخ دچار فراز و نشیب‌ها شد اما بنیان‌های اسنای او چنان جذاب بود که به‌زودی نه تنها تمامی جزیره‌العرب را متحد ساخت که تمدنی بزرگ در جهان بنیان نهاد و هنوز ۵۰سال از ظهور اسلام نگذشته بود که هر دو تمدن بزرگ آن زمان یعنی روم و ایران به دست بیرون این دین سقوط کرد.

از آنجا که سخن حضرت علی(ع) در نهج‌البلاغه درباره حضرت محمد(ص) بهترین توصیف و تحلیل درباره پیامبر است، بر آن شدم تا در این یادداشت از آن سخنان بهره بگیرم. حضرت علی(ع) درباره پیامبر خدا با عباراتی کوتاه و به مناسبت‌های مختلف سخن گفته است و به نظر می‌آید آنچه در باب پیامبر گفته‌است مربوط به زمان حکومت نبوی در مدینه است یعنی زمانی که حضرت محمد(ص) در اوج قدرت ظاهری بود:

۱- رفتار شخصی او با دیگران و فروتنی اخلاقی: رسول خدا (ص) برروی زمین می‌نشست و چون برنگان (فروتنانه) می‌نشست، پای افزار خویش را خود پهنه می‌کرد و جامه خویش را خود وصله می‌زد. «... تعهد امام علی (ع) بر ذکر این رفتار فروتنانه‌اش تأثیرات به رفتارهای اشرافی حاکمان و مصلوبان و روشن است عادت کردن به تجملات زندگی از قبیل بر تخت برزق و برق نشستن و چون جباران خوردن و نشست و برخاست متکبرانه کردن و ... همگی خوی استیکاری در آدمی پدید می‌آورد و چنین است تاریخ جباران عالم و هنوز زمانی از عصر پیامبر نگذشته بود که گویا خوری کامبیز و تجمل‌پرست حاکمان دل کسانی چون علی را از زده‌است که از رفتار ساده و فروتنانه و مهرپناه پیامبر بر مردمان خویش سخن می‌گوید. ۲- مساله بی‌اعتنایی به دنیا و ثروت دنیا از دیگر موضوعاتی است که امام علی(ع) در تبیین زندگی حضرت محمد بدان پرداخته است: «قدحقرالدنیا وصغرها واهون بها وهونها». فاعرض عن الدنیا بقلبه و أمت ذکرها عن نفسه و أحب أن تغیب رزئتها عن عینه.» (خطبه ۱۰۹) دنیا را در نظر خویش خوار ساخت و کوچک کرد. با دل خویش از دنیا اعراض کرد و یاد آن را در دل خود می‌راند و دوست داشت زینت دنیا از چشمش پنهان ماند تا در آن طمع نکند. همه می‌دانند ثروت و مکتد دنیایی خیره‌کننده و گمراه‌کننده است و بسیاری حاکمان در طول تاریخ که برای زرائدوری و انباشت ثروت چگونه گمراه شده‌اند و چه ستم‌ها که بر خلق خدا نکرده‌اند و چه اموال که به تاراج نبرده‌اند و به باغ‌ها و املاک که به زور تصاحب نکرده‌اند و چنین است که امام علی(ع) با توجه به آنچه در اطراف خود از انباشت ثروت به ناحق که می‌دید، از بی‌اعتنایی پیامبر به مال دنیا سخن می‌گوید و هم اشاره می‌کند که چون ببینی ممکن است دلت بلغزد پس یادآوری می‌کند که پیامبر می‌فرمود چنین امور زینت‌بخش را از جلو چشمش دور کنند تا چشمش به آنها نیفتد و خود می‌کوشید تا علاقه به اموال را از دل خود ریشه کن کند.

۳- در سخنانی به آثار پربرکت سیاسی و اجتماعی پیامبر اشاره کرده است: «ان الله بعث محمداً (ص) ... و اله الازل یومئذ ملل متفرقه و اهواء منتشره ... فهذا هم به من الضلاله و انقد هم بمکانه من الجهالة.» خداوند پیامبر را برانگیخت در زمانی که مردمان گروه‌های پراکنده بود و به وسیله او انسان را از گمراهی در آورد و آنان را به شرافت او از نادانی برون کشید (خطبه ۱) و در خطبه ۱۷ نیز به‌همین کار بزرگ پیامبر که نجات مردمان از گناه و پراکندگی است اشارت فرموده است که دل‌های مؤمنان را به یکدیگر نزدیک کرد و مردمان را که در اودگی غوطه‌ور شده بودند نجات داد و این حقیقت را مژوری کوتاه بر زندگی اعراب جاهلی و مقایسه آن مثلاً پس از نهم هجرت بر هر کسی که در تاریخ تاملی کند آشکار می‌شود. دیگر گونی‌های اجتماعی و فرهنگ برادری و وحدت و یکدلی و تغییرات بنیادی در مبانی و اصول زندگی سیاسی و اجتماعی مسلمانان در پرتو کوشش‌های پیامبر چون خورشید نیمروزی بر تارک تاریخ می‌درخشد.

۴- درباب روش سلوک اجتماعی پیامبر، می‌گوید: «سیرت‌القصد و سنت‌الرشد و کلامه‌الفصل و حکمه‌العدل»... (خطبه ۹۴) رفتار او میانه‌روی است، سنت او نشان دهنده راه درست است و سخشن جفا را از باطل جدا می‌کند و کد دآوری و عدالت است. در اینجا علی (ع) به چند نکته از زندگی و شخصیت اجتماعی و روش و منش پیامبر برای زندگی مسلمانان اشاره می‌کند و سیره و روش زندگی پیامبر را به دور از افراط و تفریط و بلکه میانه‌روی معرفی می‌کند. علی (ع) آیین و شریعت او را راه راست و سخن او را معیاری که حق را از باطل جدا می‌کند معرفی کرده و نحوه دآوری او را عادلانه دانسته و اینها معیارهای روشنی برای پیروان پیامبر باید باشد. این یادداشت را با نقل این سخن پایان می‌برم. علی (ع) می‌گوید: بارها از پیامبر شنیدم که هیچ ملتی رسگزار و درست نخواهد شد اگر ضعیف‌نودن بدون لکنت زبان و بدون ترس حق خود را از قوی بگیرد. «سمعت رسول الله (ص) غیر مره نل قدس امه لایوخذ الضعیف فیها حق من القوی غیر مجمع» (خطبه ماکم اشتر).